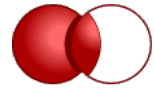

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA F BIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 024, 018-06/03

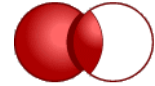
**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
NA DAN 31.12.2002. GODINE**

**OPĆINE HADŽIĆI
HADŽIĆI**

Sarajevo, novembar 2003. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA F BiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU
OPĆINE HADŽIĆI
HADŽIĆI**

IZVJEŠTAJ REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Hadžići**, iskazanih na stranicama od 1 do 12 na dan 31.12.2002. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Općine Hadžići. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija prikupila dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. S obzirom da nismo obavljali reviziju finansijskih izvještaja za 2001. godinu ne iskazujemo mišljenje o početnim stanjima 01.01.2002. godine u skladu sa FBiH računovodstvenim standardom 510.
4. Po našem mišljenju finansijski izvještaji, **daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju Općine Hadžići, na dan 31.12.2002. godine, osim za:**
  - nije u cijelosti uspostavljen sistem internih kontrola što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih i podzakonskih propisa,
  - nije izvršeno usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom), na dan 31.12.2002. godine, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i članovima 73.,74. i 75. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna-budžeta F BiH.

Zamjenik generalnog revizora

Generalni revizor

Branko Kolobarić, dipl.oec.

---

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
OPĆINE HADŽIĆI
za 2002. godinu

1 UVOD

Na osnovu ovlaštenja, a u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Sl.novine FBiH", br. 48/99) i INTOSAI-revizijskim standardima, obavljena je revizija finansijske pravilnosti poslovanja, koja pored ostalog obuhvata reviziju finansijskih izvještaja za 2002. godinu, **Općine Hadžići (u daljem tekstu Općina)**.

Naprijed navedenu reviziju, za budžetsku godinu koja se završava sa 31.12.2002. godine, obavili su:

- Munib Ovčina, dipl.ecc.
- Esma Muslić, dipl.ecc.

Revizija je obavljena u periodu od 12.11.2003. godine do 19.11.2003. godine, sa prekidima, u prostorijama Općine, u prisustvu ovlaštenih predstavnika.

2 OPŠTI PODACI

Općina Hadžići je jedinica lokalne samouprave u kojoj građani ostvaruju lokalnu samoupravu u poslovima utvrđenim Ustavom Federacije, Ustavom Sarajevskog kantona i Statutom Općine Hadžići.

Granice Općine utvrđene su federalnim zakonom i drugim federalnim propisima, a Općina obuhvata 62 naseljena mjesta.

Organi vlasti u Općini su Općinsko vijeće i općinski načelnik.

Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana i Općine, a sastoji se od 25 vijećnika, čiji mandat traje četiri godine. U skladu sa članom 32. Statuta Općine, Općinsko vijeće donosi: Statut; odluke i druge opće akte i daje tumačenje odluka i propisa; budžet i usvaja Izvještaj o izvršenju budžeta i obavlja ostale poslove i radnje koje su utvrđene navedenim članom Statuta Općine Hadžići.

Općinski načelnik je nosilac izvršne vlasti, bira ga Općinsko vijeće većinom glasova izabranih općinskih vijećnika, sa mandatom od četiri godine. Poslovi iz samoupravnog djelokruga Općine koje obavlja Općinski načelnik utvrđeni su članom 35. Statuta Općine.

Pravilnik o unutarnjoj organizaciji jedinstvenog općinskog organa uprave i posebnih službi Općine Hadžići donio je općinski načelnik uz saglasnost Općinskog vijeća. Unutrašnja organizacija utvrđena je tako da se

osigura naročito: efikasno obavljanje poslova, racionalna organizacija rada i uspješno rukovođenje, ostvarenje pune saradnje sa drugim organima, grupisanje poslova u skladu sa njihovom prirodom i način njihovog obavljanja, potpunije objedinjavanje zajedničkih i općih poslova radi njihovog racionalnijeg obavljanja i korištenja zajedničkih usluga.

Navedenim pravilnikom organizovane su općinske službe za vršenje upravnih, stručnih i poslova lokalne samouprave i to:

- Služba za opću upravu,
- Služba za privredu i finansije,
- Služba za prostorno uređenje, stambene i komunalne poslove,
- Služba za imovinsko-pravne poslove, geodetske poslove i katastar,
- Služba za boračka pitanja,
- Služba za rad, socijalna pitanja, zdravstvo, izbjegla i raseljena lica,
- Služba za obrazovanje, kulturu, sport i informisanje.

Pored navedenih službi formirane su i posebne općinske službe:

- Općinska inspekcija,
- Štab civilne zaštite.

U službama u kojima se obavljaju naročito složeni poslovi i u većem obimu i za koje je potreban veći stepen samostalnosti u rukovođenju obrazovani su odsjeci.

Poslovi samoupravnog djelokruga Općine i preneseni poslovi kantonalne uprave, koji se obavljaju u Općini, finansiraju se kroz budžet općine i budžet kantona u skladu sa Zakonom.

U Općini Hadžići na dan 31.12.2002. godine bilo je uposleno 88 radnika.

Sjedište općine je u Hadžićima, ulica Hadželi broj 114.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa svom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Općina pridržavala zakona i instrukcija, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenju sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

4.1. USKLADENOST SA ZAKONSKIM PROPISIMA

U toku revizije finansijskih izvještaja za 2002. godinu konstatovano je da Općina nije postupila u skladu sa važećim zakonskim propisima u slijedećim slučajevima:

- finansiranje Općine Hadžići za 2002. godinu se vršilo na osnovu Odluke o izvršenju budžeta Općine Hadžići za 2002. godinu, donešene od strane Općinskog vijeća dana 23.04.2003. godine, a koja je stupila na snagu objavljivanjem u "Službenim novinama Kantona Sarajevo" dana 23.04.2002. godine. Do donošenja navedene odluke finansiranje se vršilo na osnovu Odluke o privremenom finansiranju za

period 01.01. do 31.03.2002. godine. Općina nije postupila u skladu sa članovima 3. i 31. Zakonom o proračunima/budžetima u FBiH ("Sl. novine FBiH " br.20/98),

- prilikom nabavke stalnih sredstava, materijala nije u potpunosti primjenjivana Uredba o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova ("Sl. novine FBiH" br. 31/98).
- u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH, nije izvršeno usklađivanje stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom),

Preporuka menadžmentu:

- da se izrada i donošenje budžeta općine Hadžići vrši u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH,
- da se nabavka robe, obavljanje usluga i ustupanje radova vrši u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba, uslugama i ustupanju radova.

4. 2. MENADŽMENT I SISTEM INTERNIH KONTROLA

Prilikom analize rada menadžmenta i sistema internih kontrola u toku revizije, a u skladu sa INTOSAI standardom, tačka 142. izvršena je procjena da li sistem interne kontrole pomaže zaštitu imovine i resursa, da li se osigurava tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvještaja Općine.

Sistem internih kontrola ugrađen je u organizaciju rada i poslovanja Općine Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji jedinstvenog općinskog organa uprave i posebnih službi Općine Hadžići. Navedenim pravilnicima je utvrđen način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti službenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao i raspored poslova po općinskim službama. Pomoćnici općinskog načelnika neposredno rukovode određenom službom za upravu, a za svoj rad su odgovorni općinskom načelniku.

Uvidom u organizaciju i rad općinskih službi, konstatovano je da između Službe za prostorno uređenje, stambene i komunalne poslove i Službe za privredu i finansije nije ostvarena odgovarajuća saradnja u pogledu dostave dokumentacije (ugovora, rješenja). **Navedeno je imalo za posljedicu da sva potraživanja po osnovu naknada od ustupanja građevinskog zemljišta-renta, korištenja javnih površina i iznajmljivanja poslovnih prostora nisu evidentirana u knjigovodstvenoj evidenciji na dan 31.12.2002. godine, odnosno nisu u svim slučajevima preduzimate adekvatne mjere za naplatu istih. Evidentiranje prihoda po osnovu navedenih naknada u 2002. godini je vršeno na osnovu uplata na transakcijski račun od strane korisnika.**

Na osnovu uvida u organizaciju računovodstvenog sistema konstatovano je da se ne vrši računovodstvena kontrola pravilnosti i tačnosti unosa podataka, odnosno provjera pravilnosti evidentiranja izdataka na odgovarajuće pozicije. Nalozi za knjiženje ne ovjeravaju se od strane lica koja su knjižila, kontrolirala i kontrolisala nalog. U knjigovodstveni programa nije ugrađena zaštita, odnosno postoji mogućnost naknadne izmjene već proknjiženih naloga.

Na osnovu uvida u organizaciju i funkcionisanje sistema interne kontrole i računovodstvenog sistema, može se konstatovati da ovakav način funkcionisanja sistema internih kontrola koji je ugrađen u organizaciju organa uprave, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji jedinstvenog općinskog organa uprave i posebnih službi Općine Hadžići, ne daju dovoljnu garanciju za efikasnu zaštitu imovine, tačnost i potpunost računovodstvene evidencije i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Ured za reviziju preporučuje:

- da se u cilju postizanja boljeg funkcionisanja i veće efikasnosti sistema interne kontrole, dosljedno primjenjuju odredbe Pravilnika o unutarnjoj organizaciji jedinstvenog općinskog organa uprave i posebnih službi Općine Hadžići,
- da se u knjigovodstveni program ugradi zaštita i da se isti prilagodi stvarnim potrebama Općine.

4.3. BUDŽET

Budžet Općine Hadžići za 2002. godinu i Odluka o izvršenju budžeta za 2002. godinu donešeni su 09.04.2002. godine i isti su stupili na snagu 23.04.2002. godine, danom objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo". Do donošenja navedene Odluke finansiranje se vršilo na osnovu Odluke o privremenom finansiranju za period 01.01. do 31.03.2002. godine.

Odluku o izmjenama i dopunama budžeta za 2002.godinu, donijelo je Općinsko vijeće 12.12.2002. godine i istom je izvršeno uravnoteženje budžeta za 2002. godinu. Odluka je stupila na snagu 30.12.2002. godine, danom objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

4.3.1. IZVRŠENJE BUDŽETA

Izveštaj o izvršenju Budžeta Općine Hadžići za period 01.01.-31.12.2002.godine usvojilo je Općinsko vijeće na sjednici održanoj 26.03.2003.godine i isti je objavljen u "Službenim novinama Kantona Sarajevo" broj 7/03 od 31.03.2003.godine.

Rezultati poslovanja i finansijsko stanje iskazani su u konsolidiranim godišnjim finansijskim izvještajima u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Na osnovu izvršenog uvida u dokumentaciju i finansijske izvještaje konstatovano je da Općina Hadžići nije u skladu sa članovima 5. i 14. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH iskazala podatke o nabavci kapitalnih sredstava, kapitalnih i tekućih grantova prema standardnim budžetskim klasifikacijama, tj. nije finansijske promjene, odnosno transakcije evidentirala neposredno na propisanim pozicijama. Iz navedenog razloga revizijski tim nije mogao u potpunosti potvrditi da je Općina koristila navedena budžetska sredstva namjenski i to do visine utvrđene u Budžetu za 2002. godinu.

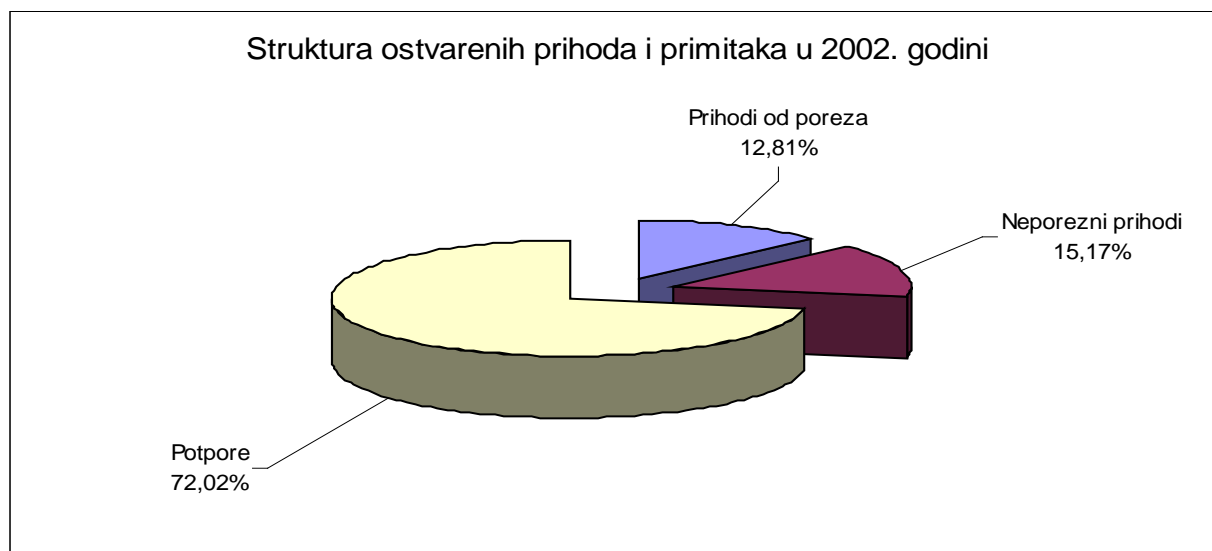
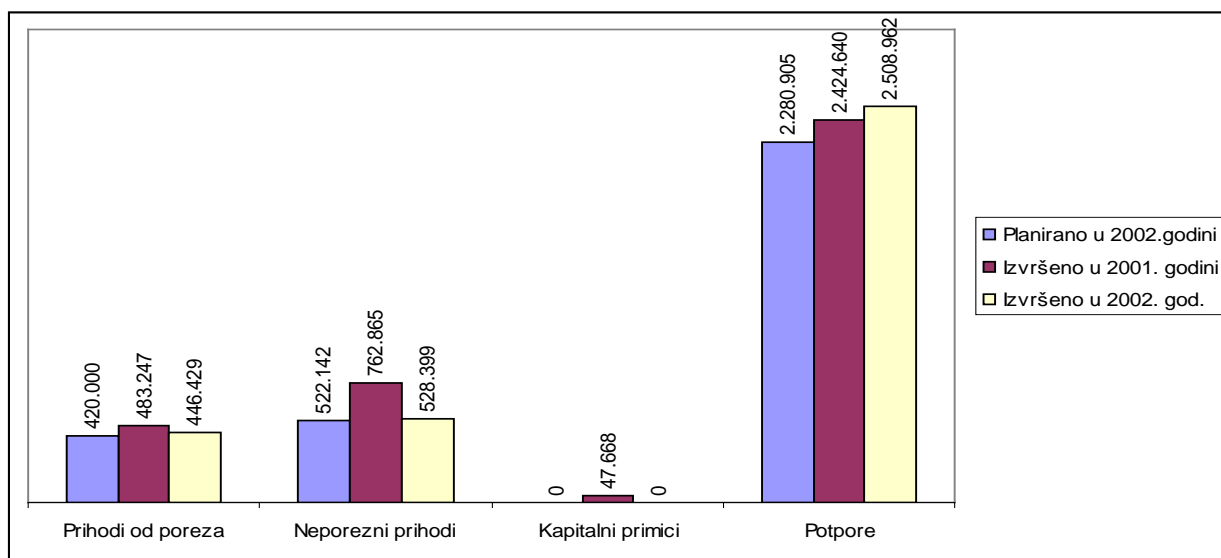
4.3.1.1. PRIHODI

Ukupno ostvareni prihodi i primici za 2002. godinu iskazani su u konsolidovanim finansijskim izvještajima u iznosu 3.483.790,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva više za 8,09% ili 260.743,00,00 KM. Više ostvareni primici najvećim dijelom se odnose na kapitalne potpore od Kantona Sarajevo i učešće građana u kapitalnim projektima u iznosu od 228.057,00 KM, a koje nisu bile planirane Budžetom za 2002. godinu.

Struktura planiranih i iskazanih prihoda i primitaka u finansijskim izvještajima, je slijedeća:

Red. br.	PRIHODI	2002. godina		Odstupanje 4-3	Index 4/3x100
		Plan	Izvršenje		
1	2	3	4	5	6
Ukupno prihodi i primici (I+II+III)		3.223.047	3.483.790	+ 260.743	108,09
I Prihodi od poreza (od 1 do 2)		420.000	446.429	+ 26.429	106,29
1.	Porez na dobit pojedinca i preduzeća	-	16.856	+ 16.856	
2.	Porez na imovinu	420.000	429.573	+ 9.573	102,28
II Neporezni prihodi (od 3 do 10)		522.142	528.399	+ 6.257	101,20
3.	Prihodi od zakupa	7.000	7.459	+ 459	106,56
4.	Prihoda od naknada za uređenje građ. zemljišta	150.000	159.567	+ 9.567	106,38
5.	Prihodi od naknada za usluge katastra	50.000	49.835	- 165	99,67
6.	Prihodi od naknada za korištenje javnih površina	45.000	33.993	- 11.007	75,54
7.	Naknade za puteve	120.000	127.878	+ 7.878	106,56
8.	Naknade za tehnički prijem	50.000	55.243	+ 5.243	110,49
9.	Ostale naknade	100.142	90.373	- 9.769	90,24
10.	Kamate	-	4.051	+ 4.051	-
III Potpore (grantovi) (11 do 12)		2.280.905	2.508.962	+ 228.057	110,00
11.	Tekuće potpore od ostalih nivoa vlasti	2.280.905	2.280.905	-	100,00
12.	Kapitalne potpore od ostalih nivoa vlasti	-	228.057	+ 228.057	-

Grafički prikaz planiranih i ostvarenih prihoda i primitaka, iskazanih u finansijskim izvještajima .

Prihodi općinskog budžeta ostvareni su u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u F BiH ("Sl. novine FBiH " br. 26/96, 32/98 i 54/01), Pravilnika o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji F BiH ("Službene novine FBiH", br.60/01, 7/02 i 9/02), kantonalnim propisima kao i propisima za čije donošenje je nadležno Općinsko vijeće Hadžići.

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 528.399,00 KM što je u odnosu na plan više za 1,20 % i rezultat su porasta prihoda ostvarenih po osnovu naknada za puteve, prihoda od pružanja javnih usluga građanima za tehnički prijem objekata i prihoda od naknada za uređenje građevinskog zemljišta.

Ostvareni prihodi po osnovu **naknada za puteve** u iznosu od 127.878,00 KM veći su za 6,56% u odnosu na planirane. Ovi prihodi ostvaruju se u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda i Zakonom o cestama u FBiH. Sredstva ostvarena po ovom osnovu utrošena su za sanaciju lokalnih puteva.

Prihodi od naknada za uređenje građevinskog zemljišta iskazani su u iznosu od 159.567,00 KM i veći su od planiranih za 6,38 %. Dodjela građevinskog zemljišta vršena je na osnovu Odluke o uslovima, načinu i kriterijima dodjele neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta, donesene od strane Općinskog vijeća .

Prihodi od naknada za korištenje javnih površina ostvareni su u iznosu od 33.993,00 KM i u odnosu na plan manji su za 24,46 %. Osnov naplate ovih prihoda je Odluka o uslovima i visini naknade za korištenje javnih površina broj 01-23-2388 od 27.06.2001. godine donešena od strane Općinskog vijeća.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, a vezano za evidentiranje i naplatu prihoda po osnovu naknada za uređenje građevinskog zemljišta, naknada za korištenje javnih površina i izdavanje poslovnog prostora u zakup, konstatovano je da se evidentiranje navedenih prihoda vršilo na osnovu uplata izvršenih od strane investitora na transakcijski račun Općine.

Nadležna služba (Odsjek za budžet i finansije) nije po naprijed navedenim osnovama evidentirala potraživanja u momentu nastanka, odnosno prilikom uplate istih nije raspolagala sa relevantnom dokumentacijom (ugovori, rješenja, fakture) vezano za osnov nastanaka. U toku revizije nije prezentiran adekvatan pregled ukupnih potraživanja u 2002. godini po osnovu navedenih naknada, kao i iznos nenaplaćenih potraživanja. Popis navedenih potraživanja nije izvršen na dan 31.12.2002. godine.

Prihodi od naknada za usluge katastra iskazani su u iznosu od 49.835,00 KM. U skladu sa Odlukom o naknadama za korištenje podataka i vršenje usluga u oblasti premjera i katastra nekretnina utvrđena je visina naknade koju plaćaju građani, preduzeća i druge organizacije za poslove koje vrši Služba za prostorno uređenje, stambeno komunalne poslove i katastar kao i namjena korištenja sredstava ostvarenih po osnovu usluga katastra U toku revizije nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su ostvareni prihodi po navedenim naknadama utrošeni za namjene utvrđene Odlukom o naknadama za korištenje podataka i vršenje usluga u oblasti premjera i katastra nekretnina.

Prihodi od pružanja javnih usluga građanima za tehnički prijem objekata ostvaren je u iznosu od 55.243,50 KM. Obračun navedene naknade vrši se po osnovu Odluke o načinu vršenja tehničkog pregleda objekata i utvrđivanja visine i načina naplate naknade za tehnički prijem objekata broj 01-23.12-1216/02 od 09.04.2002. godine donesene od strane Općinskog vijeća ("Službene novine kantona Sarajevo", broj 9/02).

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da se nije postupalo u skladu sa članom 8. navedene Odluke. Naknada za rad članovima komisije je isplaćivana u procentu od 65 % iznosa ukupnih troškova tehničkog pregleda, a ne 35 % kako je utvrđeno navedenom Odlukom.

Tekući grantovi (potpore) od ostalih nivoa vlasti iskazani su u iznosu od 2.280.905,00 KM, što u strukturi ukupnih prihoda i primitaka čini 65,47%.

Navedeni grantovi odnose se na:

- grant Kantona Sarajevo u iznosu od (12/2001, 1-12/2002) 2.235.905,00 KM
- grant FBiH u iznosu od 45.000,00 KM

Kapitalni grantovi (potpore) od ostalih nivoa vlasti iskazane su u iznosu od 228.057,00 KM, nisu bili planirani, a odnose se na:

- grant Kantona Sarajevo (za finansiranje vatrogasnog kampa) 18.000,00 KM
- grant JU djeca Sarajevo (obdanište) 10.000,00 KM
- grant Kantona Sarajevo (za finansiranje vodozahvata Garovci) 100.000,00 KM
- grant Kantona Sarajevo (za izgradnju Centra za socijalni rad) 50.000,00 KM
- učešće građana u kapitalnim projektima (sanacija puteva, mosta, izgradnja vodovoda...) 50.057,00 KM

Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da od naprijed navedenih kapitalnih grantova, u 2002. godini, nije realizovan grant za izgradnju Centra za socijalni rad u iznosu od 50.000,00 KM i dio granta za vodovod Garovci 30.902,28 KM i isti su prenešeni kao obaveza po navedenom osnovu u 2003. godinu. Navedeni grantovi u knjigovodstvenoj evidenciji i finansijskim izvještajima nisu iskazani na odgovarajućim pozicijama u skladu sa zakonskim i ostalim propisima. U konsolidovanom godišnjem izvještaju iskazani su na poziciji Izdataka za nabavku stalnih sredstava (rekonstrukcija i investiciono održavanje) iako se u navedenom slučaju radi o grantovima datim drugim nivoima vlade i neprofitnim organizacijama i nisu realizovani u potpunosti.

Preporuka menadžmentu:

- da se prihodi ostvareni po osnovu naknada za korištenje podataka i vršenje usluga u oblasti premjera i katastra nekretnina i naknada od pružanja javnih usluga građanima za tehnički prijem objekata, koriste za namjene utvrđene odlukama donesenim od strane Općinskog vijeća,

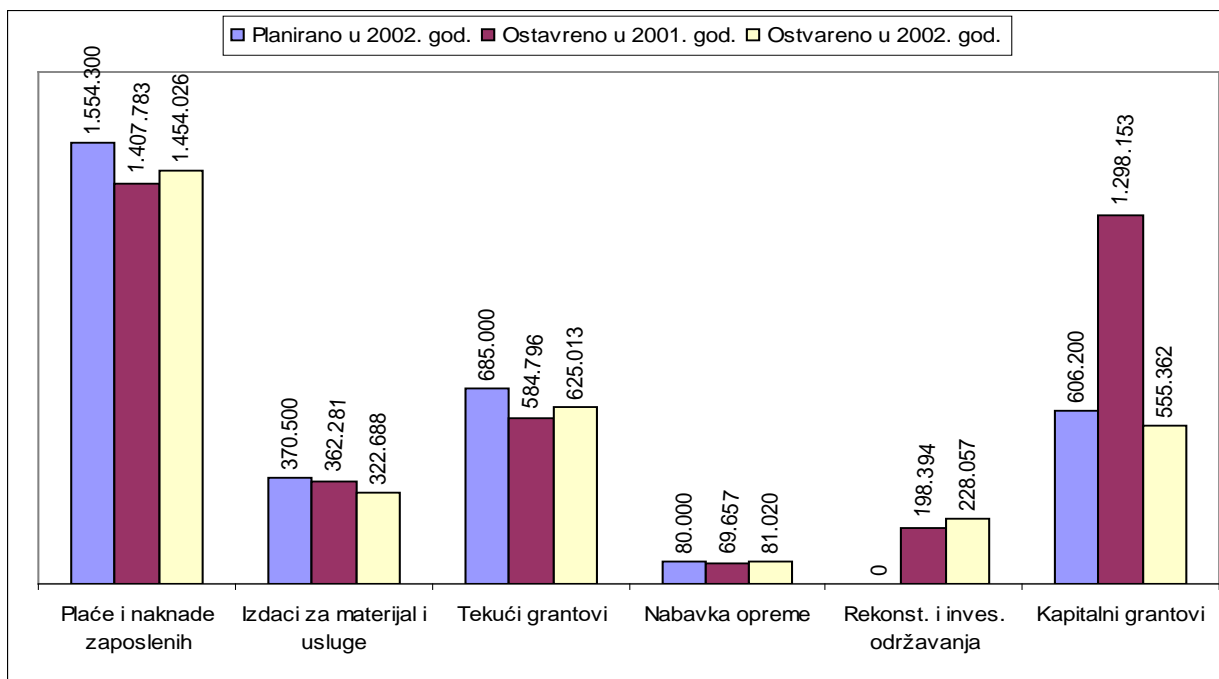
- da se u skladu sa članom 14 Pravilnika o knjigovodstvu budžeta FBiH, finansijske promjene, odnosno transakcije u budžetu evidentiraju neposredno na propisanim pozicijama, a na osnovu vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava.

4.3.1.2. RASHODI

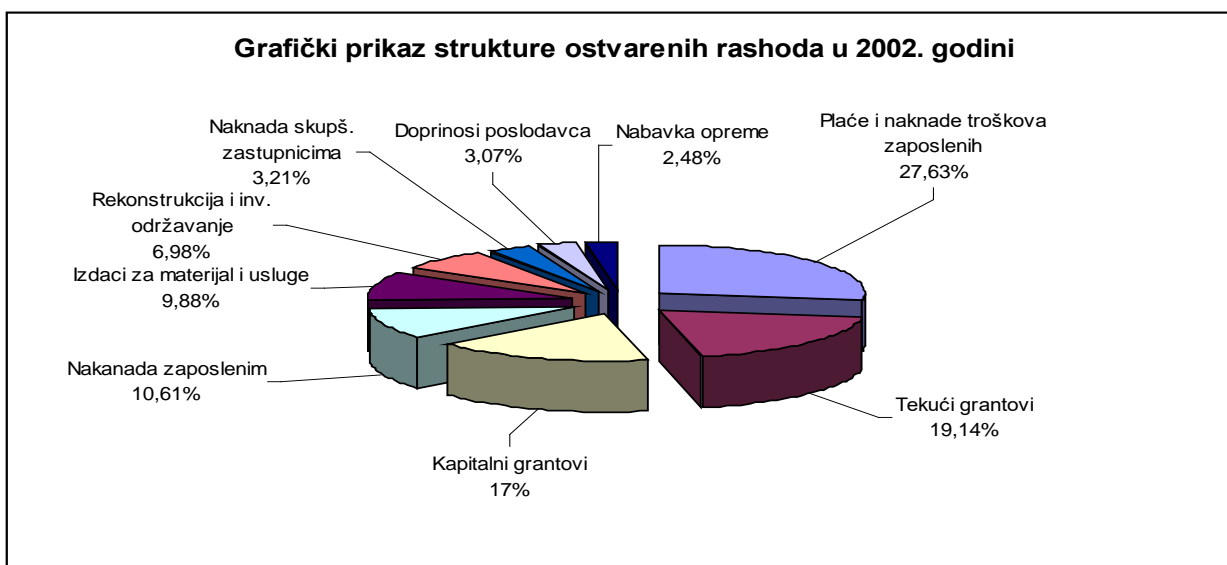
Ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2002. godini iznose 3.266.166,00 KM i u odnosu na planirane su manji za 29.834,00 KM, što procentualno iznosi 0,91%.

Struktura iskazanih rashoda i izdataka i odstupanje u odnosu na plan u konsolidovanim finansijskim izvještajima je slijedeća:

Red br.	RASHODI	2002. godina		Odstupanje 4-3	Index 4/3x100
		Plan	Izvršenje		
1	2	3	4	5	6
RASHODI I IZDACI (A + B)		3.296.000	3.266.166	- 29.834	99,09
A. Tekući rashodi (I+II+III+IV)		2.609.800	2.401.727	- 208.073	92,03
I Plaće i naknade troškova zaposlenih (od 1 do 3)		1.445.300	1.353.674	- 91.626	93,66
1.	Bruto plate i naknade	954.000	902.257	- 51.743	94,58
2.	Naknade troškova zaposlenih	380.800	346.599	- 34.201	91,02
3.	Naknade vijećnicima	110.500	104.818	- 5.682	94,86
II Doprinosi poslodavca (= 4)		109.000	100.352	- 8.648	92,07
4.	Doprinosi poslodavca	109.000	100.352	- 8.648	92,07
III Izdaci za materijal i usluge (od 5 do 12)		370.500	322.688	- 47.812	87,10
5.	Putni troškovi	3.800	1.768	- 2.032	46,53
6.	Izdaci za energiju	32.000	22.661	- 9.339	70,82
7.	Izdaci za komunalne usluge	52.600	46.963	- 5.637	89,28
8.	Nabavka materijala	62.700	56.697	- 6.003	90,43
9.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	22.000	13.534	- 8.466	61,52
10.	Unajmljivanje imovine i opreme	5.000	4.541	- 459	90,82
11.	Izdaci za tekuće održavanje	50.000	44.402	- 5.598	88,80
11.	Izdaci bankarskih usluga i platn. prometa	10.000	5.030	- 4.970	50,30
12.	Ugovorene usluge	132.400	127.092	- 5.308	95,99
IV Tekući grantovi (od 13 do 16)		685.000	625.013	- 59.987	91,24
13.	Grantovi drugim nivoima vlasti	115.000	108.731	- 6.269	94,54
14.	Grantovi pojedincima	40.000	36.440	- 3.560	91,10
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	480.000	479.842	- 158	99,97
16.	Tekuća rezerva	50.000	-	- 50.000	
B Kapitalni izdaci (V + VI)		686.200	864.439	+ 178.239	125,97
V Izdaci za nabavku stalnih sredstava (od 17 do 18)		80.000	309.077	+ 229.077	386,35
17.	Nabavka opreme	80.000	81.020	+ 1.020	101,28
18.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	-	228.057	+ 228.057	
VI Kapitalni grantovi (= 19)		606.200	555.362	- 50.838	91,61
19.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	606.200	555.362	- 50.838	91,61

U naprijed navedenoj tabeli prikazani su rashodi planirani i ostvareni u 2002. godini i 2001. godini.

Izdaci za bruto plaće isplaćeni su u iznosu od 902.957,00 KM, što je u odnosu na planirane manje za 5,42%. Obračun plaća se vršio u skladu sa Pravilnikom o plaćama i drugim primanjima službenika i namještenika Općine Hadžići i Odlukom o utvrđivanju koeficijenata za poslove službenika i namještenika u Jedinственном općinskom organu uprave i posebnih službi Općine Hadžići.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 346.599,00 i u odnosu na plan su manje za 9,08 % a struktura istih je sljedeća:

- naknade za topli obrok 196.088,00 KM
- naknade za prevoz na posao i sa posla 27.573,60 KM
- pomoći u slučaju smrti i teže bolesti 8.414,50 KM
- regres za godišnji odmor 36.980,00 KM
- jubilarne nagrade 29.950,45 KM
- naknade za privremene i povremene poslove 47.592,00 KM

Naknade za privremene i povremene poslove isplaćene su u najvećem dijelu članovima komisije za tehnički prijem objekata na osnovu zaključenih ugovora o djelu. Naknada za rad članovima komisije nije isplaćivana u visini utvrđenoj Odlukom Općinskog vijeća.

Naknade troškova zaposlenih u pojedinim službama izvršene su iznad planiranih iznosa utvrđenih u posebnom dijelu Budžeta Općine Hadžići za 2002. godinu, ali na nivou Jedinstvenog organa uprave Općina Hadžići izvršenje je manje od plana.

Naknade vijećnicima isplaćene su u iznosu od 104.818,00 KM, što je manje u odnosu na planirano za 5,14%. Obračun i isplata naknada vršena je u skladu sa Odlukom o naknadama vijećnicima i članovima stalnih i povremenih radnih tijela Općinskog vijeća Hadžići. Na neto isplate plaćeni su pripadajući porezi.

Izdaci za materijal i usluge isplaćeni su u iznosu 322.688,00 KM, odnosno 12,90 % manje u odnosu na plan.

Strukturu navedenih izdataka čine: ugovorene usluge 39,38 %, nabavka materijala 17,57 %, izdaci za komunalne usluge 14,55 %, tekuće održavanje 13,76 % izdaci za energiju 7,02 %, usluge prevoza i goriva 4,20 %, bankarske usluge 1,56 %, unajmljivanje imovine i opreme 1,41 % i putni troškovi sa 0,55 %.

Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da su pojedine službe iskazale veće izdatke u odnosu na utvrđene izdatke po korisnicima u posebnom dijelu budžeta, a što je posebno izraženo u organizacionoj jedinici Kabinet načelnika. U navedenoj organizacionoj jedinici dio više iskazanih izdataka u odnosu na plan odnosi se na izdatke koji su finansirani iz sredstava tekuće budžetske rezerve.

Sredstva tekuće rezerve realizovana su u iznosu od 41.757,00 KM što je u odnosu na plan manje za 18,00 %. O korištenju sredstava odlučivao je općinski načelnik u skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta Općine Hadžići za 2002. godinu. Dio sredstva tekuće rezerve u iznosu od 39.779,00 KM odobren je po zahtjevima korisnika, a iznos od 1.978,00 KM za nabavku opreme u okviru Službe za opću upravu.

Tekući grantovi iskazani su u iznosu od 625.013,62 KM, u odnosu na plan su manji za 8,76 %, a čine 26,02 % tekućih izdataka. Struktura navedenih izdataka je slijedeća:

• grantovi mjesnim zajednicama	83.730,79 KM
• grant za izbornu komisiju	25.000,00 KM
• grant pojedincima (novčana pomoć invalidnim licima)	7.200,00 KM
• grant pojedincima (jednokratne pomoći i pomoći za liječenje, po zahtjevima)	29.240,33 KM
• grantovi političkim partijama	90.000,00 KM
• grantovi neprofitnim organizacijama i udruženjima građana	389.842,50 KM

Grantovi neprofitnim organizacijama i udruženjima građana planirani su u iznosu od 390.000,00 KM a realizovani 389.842,50 KM. Ostvarenje po udruženjima i neprofitnim organizacijama u odnosu na plan u 2002. godini je slijedeće:

R. br.	Grant	Planirano u 2002. godini	Ostavareno u 2002. godini	Index 4/3x100
1	2	3	4	5
1.	Grant za obarzovanje	20.000	18.215	91,08
2.	Grant za kulturu	50.000	37.323	74,65
3.	Grant za sport i rekreaciju	150.000	151.466	101,00
4.	Grant udruženjima	140.000	152.838	109,17
5.	Grant fondu za stipendiranje učenika i studenata	30.000	30.000	100,00
Ukupno grantovi neprofitnim organizacijama i udruženjima		390.000	389.842	99,96

Transfer navedenih grantova nije doznačen korisnicima u iznosima planiranim Budžetom za 2002. godinu.

Kapitalni izdaci iskazani su u finansijskim izvještajima u iznosu od 864.439,00 KM što je u odnosu na plan više za 25,97 %. Strukturu navedenih izdataka čine: kapitalni grantovi drugim nivoima vlasti 64,25 %, rekonstrukcija i investiciono održavanje 26,38 % i nabavka opreme 9,37 %.

Više ostvareni kapitalni izdaci odnose se na izdatke iskazane na poziciji "Rekonstrukcija i investicionu održavanje " u iznosu od 228.057,00 KM, isti nisu bili planirani Budžetom za 2002. godinu, a doznačena su od strane Kantona Sarajevo i građana za finansiranje određenih projekata kao i učešće u zajedničkom

finansiranju projekata. Navedeni izdaci odnose se na kapitalne grantove date drugima i pogrešno su iskazani na poziciji izdataka za nabavku stalnih sredstava.

Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade iskazani u iznosu od 555.362,00 KM odnose se na: sanaciju stambenog fonda u iznosu od 189.972,00 KM; provođenje imovinskih zakona 10.000,00 KM; sanaciju i asfaltiranje lokalnih puteva 137.019,00 KM; učešće u sanaciji dječijeg obdaništa u Hadžićima 39.354,00 KM; izrada provedbenih planova 39.995,00 KM; učešće u finansiranju vodozahvata Garovci 20.000,00 KM; učešće u sanaciji grijanja KSIRC-u 20.000,00 KM; izrada spomen obilježja na području Općine Hadžići 20.000,00 KM; sanacija divljih deponija smeća i nabavka kontejnera 19.929,00 KM; izrada kanalizacije u Binježevu 18.725,00 KM; učešće u izradi kabineta informatike MSŠ Hadžići 15.000,00 KM; pomoć vjerskim zajednicama 15.368,00 KM i pomoć Fondu Kantona za održavanje šehidskih mezarja 10.000,00 KM.

Izdaci za sanaciju stambenog fonda iskazani u iznosu od 189.972,00 KM, realizovani na osnovu Odluke o kriterijima za dodjelu pomoći u građevinskom materijalu iz budžeta Općine Hadžići u obnovi stambenih objekata, građanima i povratnicima na područje Općine Hadžići.

4.4. STALNA SRETTVA

Stanje i struktura stalnih sredstava na dan 31.12.2002. godine iskazano u finansijskim izvještajima je slijedeće:

R Br.	Vrsta stalnih sredstava	Stanje 01.01.2002.g.	Povećanje u 2002.god.	Stanje 31.12.2002.g.	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost
1.	Kancelarijska oprema	324.003	4.991	328.994	129.357	199.637
2.	Motorna vozila	81.945	49.458	131.403	30.027	101.376
3.	Elektronska oprema	38.739	-	38.739	27.854	10.885
4.	Oprema za civilnu zaštitu	44.617	29.584	74.201	12.234	61.967
5.	Oprema za ugostiteljstvo	10.286	-	10.286	5.196	5.090
Ukupno oprema (od 1 do 5)		499.590	84.033	583.623	204.668	378.955
6.	Zgrade u izgradnji	1.538.354	1.421	1.539.775		1.539.775
7.	Ostale zgrade	113.020		113.020		113.020
Ukupno sredstva u pripremi (6+7)		1.651.374	1.421	1.652.795		1.652.795
U K U P N O		2.150.964	85.454	2.236.418	204.668	2.031.750

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je slijedeće:

- povećanje stalnih sredstava, u najvećem dijelu, odnosi se na nabavku stalnih sredstava u skladu sa planom u iznosu od 81.020,52 KM. Dio povećanja u iznosu od 4.433,48 KM odnosi se na evidentiranje sredstava nabavljenih u prethodnom periodu,
- na poziciji stalnih sredstava u pripremi iskazana su ulaganja u poslovnu zgradu Općine Hadžići u iznosu od 1.539.775,00 KM. Navedena poslovna zgrada se koristi iako ista nije stavljena u upotrebu. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju je konstatovano da je Općinski načelnik, dana 12.06.2000. godine, formirao Komisiju za tehnički prijem navedenog objekta, koja je sačinila Izvještaj, ali isti nije potpisan od strane svih članova Komisije,
- na poziciji stalnih sredstava u pripremi iskazana su ulaganja u iznosu od 113.0120,00 KM, izvršena u prethodnom periodu, u izradu projektne dokumentacije i uređenja zemljišta za Poslovni centar "Zujevina". Za navedena ulaganja prezentirane su samo fakture izvođača radova, a ne i ostala dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da su sredstva namjenski utrošena odnosno da su ista pravilno evidentirana na stalnim sredstvima u pripremi.

U toku revizije prezentirani su i ugovori o naknadi za ustupljeno građevinsko zemljište-renta i naknade stvarnih troškova uređenja građevinskog zemljišta zaključeni između Općine Hadžići i investitora, na lokalitetu PC "Zujevina", i istim je utvrđen iznos i način plaćanja navedenih naknada (30 % od utvrđenog iznosa trebao se uplatiti prije izdavanja odobrenja za gradnju a ostatak od 70 % na 10 jednakih godišnjih rata). Obaveze po navedenim ugovorima nisu evidentirane u knjigovodstvenoj evidenciji, a prema prezentiranoj dokumentaciji konstatovano je da iste nisu izmirenje u ugovorenim rokovima i nisu poduzimane adekvatne mjere za naplatu dospjelih a neizmirenih obaveza.

Preporuka menadžmentu:

- da se izvrši tehnički prijem poslovne zgrade i ista stavi u upotrebu,
- izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za ulaganja u PC "Zujevina", izdata odobrenja za građenje kao i ugovore o naknadi za ustupljeno građevinsko zemljište i naknadi troškova uređenja građevinskog zemljišta. Potraživanja po navedenim ugovorima knjigovodstveno evidentirati i poduzeti adekvatne mjere u cilju naplate dospjelih obaveza.

4.5. OSTALO

Uredba o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Uredba o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova nije se primjenjivala u svim slučajevima prilikom nabavke robe i vršenju usluga tj. prilikom nabavke dva automobila, kancelarijskog materijala, goriva i vršenja usluga održavanja vozila.

Popis imovine, obaveza i potraživanja

Opštinski načelnik je dana 18.12.2002. godine rješenjem broj 02.05.2-4336/02, formirao tri komisije za popis na dan 31.12.2002. godine i to: Komisiju za popis stalnih sredstava, Komisiju za popis novčanih sredstava i Komisiju za procjenu vrijednosti i otpis stalnih sredstava.

Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da su Komisija za popis stalnih sredstava i Komisija za popis novčanih sredstava, izvršile popis i sačinile izvještaje o izvršenom popisu, međutim nisu izvršile usklađivanje stanja utvrđenog popisom (inventurom) sa knjigovodstvenim stanjem.

Popis potraživanja i obaveza na dan 31.12.2002. godine nije izvršen, a nije ni formirana komisija za popis istih.

Preporuka menadžmentu:

- da se popis imovine, obaveza i potraživanja vrši u skladu sa Zakonom o računovodstvu i članovima 73.,74. i 75. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna-budžeta F BiH.

5. ZAKLJUČAK

U toku obavljanja revizije finansijskih izvještaja Općine Hadžići za 2002. godinu, uočene su slabosti u funkcioniranju sistema internih kontrola koje uspostavlja menadžment. Revizijski tim je, takođe, konstatovao da Općina, nije dosljedno primjenjivala zakonske i podzakonske akte u oblasti: donošenja budžeta; namjenskog trošenja sredstava; popisu imovine, obaveza i potraživanja; nabavci robe, vršenju usluga i izvođenju radova; evidentiranju potraživanja i poduzimanje mjera o naplati istih; knjigovodstvenog evidentiranja prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na adekvatnim pozicijama.

Zbog naprijed navedenih konstatacija, revizijski tim nije mogao potvrditi da finansijski izvještaji u potpunosti daju istinit i fer pregled, o finansijskom stanju Općine u svim značajnim segmentima poslovanja na dan 31.12. 2002. godine.

Ovim Izvještajem o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti i uspostave i jačanja sistema internih kontrola radi efikasne zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvene evidencije i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Općina Hadžići se očitovala dopisom broj 02-14.11-380/04 od 05.02.2004. godine o Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Općine Hadžići na dan 31.12.2002. godine. Dopisom je u potpunosti prihvaćen navedeni Izvještaj.

Tim za reviziju

Munib Ovčina, dipl.ecc.

Esma Muslić, dipl. ecc.